

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2012. július 19.*

„Belső piac — 98/34/EK irányelv — Műszaki szabványok és szabályok — Információs szolgáltatási eljárás a műszaki szabványok és szabályok terén — Alacsony nyeresemény elérésére alkalmas játékautomaták — Az üzemeltetési engedélyek módosításának, meghosszabbításának és megadásának tilalma — A »műszaki szabály« fogalma”

A C-213/11., C-214/11. és C-217/11. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku (Lengyelország), a Bírósághoz 2011. május 9-én és 11-én érkezett, 2010. november 16-i határozataival terjesztett elő az előtte

a **Fortuna sp. z o.o.** (C-213/11),

a **Grand sp. z o.o.** (C-214/11),

a **Forta sp. z o.o.** (C-217/11)

és

a **Dyrektor Izby Celnej w Gdyni,**

között folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (előadó) és D. Šváby bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: K. Sztranc-Sławiczek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. március 22-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Fortuna sp. z o.o., a Grand sp. z o.o. és a Forta sp. z o.o. képviseletében K. Budnik adwokat,
- a lengyel kormány képviseletében M. Szpunar, B. Majczyna és D. Lutostańska, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: lengyel.

- a belga kormány képviselőjében L. Van den Broeck, M. Jacobs és R. Verbeke, meghatalmazotti minőségben, segítők: P. Vlaemminck és R. Verbeke ügyvédek,
- a portugál kormány képviselőjében L. Inez Fernandes és A. P. Barros, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében G. Zavvos és K. Herrmann, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek az 1998. július 20-i 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 217., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 21. kötet, 8. o.) és a 2006. november 20-i 2006/96/EK tanácsi irányelvvel (HL L 363., 81. o.) módosított, a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 204., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 20. kötet, 337. o.; a továbbiakban: 98/34 irányelv) 1. cikke 11. pontjának értelmezésére vonatkoznak.
- 2 E kérelmeket egyrészt a Fortuna sp. z o.o. (a továbbiakban: Fortuna), a Grand sp. z o.o. (a továbbiakban: Grand) és a Forta sp. z o.o. (a továbbiakban: Forta), másrészt a Dyrektor Izby Celnej w Gdyni (a gdyniai vámhatóság igazgatója, a továbbiakban: DICG) között az alacsony nyereség elérésére alkalmas játékautomatákkal játszható játékok szervezésére és a játékautomaták üzemeltetésére vonatkozó engedélyek módosításának, meghosszabbításának vagy a megadásának a DICG általi megtagadása tárgyában folyamatban lévő jogvitákban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 98/34 irányelv 1. cikkének 1–5. és 11. pontja értelmében:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő meghatározásokat kell alkalmazni:

1. »termék«: minden iparilag előállított termék és mezőgazdasági termék, beleértve a haltermékeket is;
2. »szolgáltatás«: az információs társadalom bármely szolgáltatása, azaz bármely, általában térítés ellenében, távolról, elektronikus úton és a szolgáltatást igénybe vevő egyéni kérelmére nyújtott szolgáltatás.
3. »műszaki leírás«: egy dokumentumban szereplő részletes leírás, amely egy termék előírt tulajdonságait határozza meg, ilyen például a minőségi színvonal, a teljesítmény, a biztonság vagy a méretek, beleértve a termékre alkalmazandó olyan követelményeket, mint a termék megnevezése, a terminológia, a jelképek, a vizsgálat és a vizsgálati módszerek, a csomagolás, a jelölés vagy címkézés és a megfelelőségértékelési eljárások.

[...]

4. »egyéb követelmények«: a műszaki leírason kívüli egyéb olyan követelmény, amelyet a termékre különösen a fogyasztók vagy a környezet védelme céljából írnak elő, és amely befolyásolja a termék forgalomba hozatal utáni életciklusát, ilyen követelmény például a használat, az újrafeldolgozás, az újrafelhasználás vagy hulladékkezelés feltételei, ha ezek a feltételek jelentősen befolyásolhatják a termék összetételét vagy természetét, valamint értékesítését;
5. »szolgáltatásokra vonatkozó szabály«: a 2. pont értelmében vett szolgáltatási tevékenységek megkezdésére és végzésére vonatkozó általános jellegű követelmény, különösen a szolgáltatóra, a szolgáltatásokra és a szolgáltatást igénybe vevőre vonatkozó rendelkezések, ide nem értve az olyan szabályokat, amelyek nem kifejezetten az említett pontban meghatározott szolgáltatásokra vonatkoznak.

[...]

11. »műszaki szabály«: műszaki leírások és más követelmények vagy szolgáltatásra vonatkozó szabályok, beleértve a vonatkozó közigazgatási rendelkezéseket is, amelyek betartása az értékesítés, a szolgáltatásnyújtás, valamely szolgáltató létrehozása vagy a valamely tagállamban vagy annak nagyobb részén történő használat esetén *de jure* vagy *de facto* kötelező, valamint a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései, kivéve a 10. cikkben foglaltakat, amelyek megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítést vagy használatát, vagy valamely szolgáltatás nyújtását vagy használatát, illetve valamely szolgáltató létrehozását.

[...]”

- 4 Ezen irányelv 8. cikke (1) bekezdésének első és harmadik albekezdése szerint:

„A 10. cikkre is figyelemmel a tagállamok azonnal közölnek a Bizottsággal minden műszakiszabály-tervezetet, kivéve ha az csak egy nemzetközi vagy európai szabvány teljes szövegét ülteti át, ebben az esetben a megfelelő szabványra történő hivatkozás is elegendő; a Bizottságot egy közleményben a szabály elfogadása szükségességének indokairól is tájékoztatni kell, amennyiben ezek nem derülnek ki már a tervezetből is.

[...]

A tagállamok a fenti feltételek mellett újra közlik a tervezetet, ha olyan változtatásokat hajtanak rajta végre, amelyek jelentős mértékben módosítják azok hatályát, lerövidítik a végrehajtására eredetileg előírt időtartamokat, leírásokat vagy követelményeket fűznek hozzá, illetve ez utóbbiakat szigorítják.”

A nemzeti jog

- 5 2009. december 31-ig az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákkal játszható játékok tárgyában a játék szervezését és lebonyolítását a játékokról és fogadásokról szóló, 1992. július 29-i módosított lengyel törvény (ustawa o grach i zakładach wzajemnych) (Dz. U. de 2004. sz., 4. sz., 27. poz.; a továbbiakban: játékokról és fogadásokról szóló törvény) szabályozta.
- 6 E törvény 2. cikkének (2b) bekezdése ekként rendelkezett:

„Az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákkal játszható játékok mechanikus, elektromechanikus vagy elektronikus berendezéseken folytatott, pénz- vagy tárgynyeremény elérésére alkalmas játékok, amelyek esetében az egyes nyeremények értéke nem haladhatja meg a 15 [eurót], a játékban történő részvételt biztosító legmagasabb tét összege pedig nem lehet magasabb 0,07 [eurónál].”

- 7 Az említett törvény rendelkezései szerint az ilyen berendezések tulajdonosainak ahhoz, hogy ezen játékautomatákat üzemeltethessék, engedélyeket kell szerezniük a területileg illetékes adóhatóságtól. Az engedélyeket a berendezések tulajdonosainak hatéves időtartamra adták meg, és azokat a jogosult kérelmére további hatéves időtartamra lehetett meghosszabbítani.
- 8 Ugyanezen törvény 7. cikkének (1a) bekezdése szerint:
- „Az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákkal játszható játékok szervezése csak az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákat üzemeltető termekben engedélyezett.”
- 9 A játékokról és fogadásokról szóló törvény 30. cikke ekként rendelkezett:
- „Az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákat üzemeltető termék olyan vendéglátó-ipari, kereskedelmi vagy kiszolgáló helyiségekben helyezkedhetnek el, amelyek iskoláktól, művelődési és oktatási intézményektől, ápolási intézményektől és vallási helyszínektől mért távolsága meghaladja a 100 métert.”
- 10 A szerencsejátékokról szóló, 2009. november 19-i törvény (ustawa o grach hazardowych) (Dz. U. 201. sz., 1540. poz., a továbbiakban: szerencsejátékokról szóló törvény) – amely a játékokról és fogadásokról szóló törvény helyébe lépett, 2010. január 1-jén lépett hatályba.
- 11 A szerencsejátékokról szóló törvény 14. cikkének (1) bekezdése ekként rendelkezik:
- „Rulettjátékok, kártyajátékok, kockajátékok és játékautomatákkal játszható játékok csak játékkaszinókban szervezhetők.”
- 12 E törvény 129. cikke szerint:
- „(1) Az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákhoz vagy a játékautomata-termekben üzemeltetett játékautomatákhoz kötődő, e törvény hatálybalépésének napját megelőzően megadott engedélyek alapján folytatott tevékenységet, amennyiben e törvény eltérően nem rendelkezik, az engedélyek lejártáig a korábbi rendelkezések alapján végezhetik azok a személyek, akiknek az engedélyeket megadták.
- (2) Az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákhoz vagy a játékautomata-termekben üzemeltetett játékautomatákhoz kötődő tevékenység folytatására vonatkozó engedélyek megadására irányuló és az e törvény hatálybalépésének napját megelőzően indított, de még nem befejezett eljárásokat meg kell szüntetni.
- (3) Az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákkal játszható játékok mechanikus, elektromechanikus vagy elektronikus berendezéseken folytatott, pénz- vagy tárgynyeremény elérésére alkalmas játékok, amelyek esetében az egyes nyeremények értéke nem haladhatja meg a 60 PLN-t, a játékban történő részvételt biztosító legmagasabb tét összege pedig nem haladhatja meg a 0,50 PLN-t.”
- 13 A szerencsejátékokról szóló törvény 135. cikke kimondja:
- „(1) A 129. cikk (1) bekezdése szerinti engedélyeket a (2) és (3) bekezdésre figyelemmel a 6. cikk (1)–(3) bekezdése szerinti területekhez kötődő tevékenységet folytató személyeknek megadott koncessziók és engedélyek módosítását illetően e törvényben rögzített elvek szerint az e törvény hatálybalépésének napját megelőző napon az engedélyek megadására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság módosíthatja. Az 56. és 57. cikk rendelkezései megfelelően alkalmazandók.
- (2) Az engedély módosítása nem eredményezheti a játékszervezés helyének módosulását, ide nem értve az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákat üzemeltető termék számának csökkenését.
- [...]”

- 14 E törvény 138. cikke (1) bekezdésének megfelelően az említett törvény 129. cikkének (1) bekezdése szerinti engedélyek nem hosszabbíthatók meg.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 15 Az alapügy felperesei gazdasági társaságok, amelyek üzleti tevékenysége egyebek mellett játékautomatán játszható játékok szervezéséből és a játékautomaták üzemeltetéséből áll. A Fortuna, a Grand és a Forta ennek érdekében az uniós piacon játékgépeket szereznek be.
- 16 A Fortuna rendelkezik az ilyen tevékenység folytatásához a jogszabály által előírt engedéllyel, amely engedélyt 2003. október 1-jén hat évre adtak meg számára, majd a 2009. szeptember 14-i határozattal meghosszabbítottak. Ez az engedély nagyszámú játékteremre vonatkozik. A Fortuna kérte az engedélyének módosítását a játékszervezés egyik helyének meghatározása tekintetében. A 2010. április 14-i határozattal helybenhagyott 2010. február 3-i határozattal a DICG a szerencsejátékokról szóló törvény 135. cikkének (2) bekezdésére hivatkozva elutasította ezt a kérelmet, amely rendelkezés értelmében az engedély módosítása – az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákat üzemeltető termek száma csökkenésének kivételével – nem eredményezheti a játékszervezés helyének módosulását.
- 17 A Grand rendelkezett a játékautomatán játszható játékok szervezéséhez és a játékautomaták üzemeltetéséhez a jogszabály által előírt engedéllyel, amelyet 2004. augusztus 6-án hatéves időtartamra adtak meg számára. Ez az engedély is nagyszámú játékteremre vonatkozott. A Grand kérelmet nyújtott be az engedélyének egy újabb hatéves időszakkal való meghosszabbítása iránt. A 2010. május 18-i határozattal helybenhagyott 2010. február 24-i határozattal a DICG elutasította ezt a kérelmet a szerencsejátékokról szóló törvény 138. cikkének (1) bekezdésére hivatkozva, amely rendelkezés megtiltja az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákhoz kötődő tevékenység folytatására vonatkozó engedélyek meghosszabbítását.
- 18 2008. december 10-én a Forta kérelmet nyújtott be az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákkal játszható játékok szervezésére és a játékautomaták üzemeltetésére a pomerániai vajdaság területén. Ez a kérelem, amely eredetileg 112 alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatát üzemeltető teremre irányult, végső soron 80 termet érint. A 2010. április 19-i határozattal jóváhagyott 2010. február 12-i határozatban a DICG a szerencsejátékokról szóló törvény 129. cikkének (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a szóban forgó eljárás folytatására már nincs szükség. Ez a rendelkezés ugyanis azt írja elő, hogy meg kell szüntetni az új törvény hatálybalépésének napját megelőzően indított, de még be nem fejezett eljárásokat, amelyek alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákhoz vagy a játékautomata-termekben szervezett, játékautomatákhoz kötődő tevékenység folytatására vonatkozó engedélyek megadására irányulnak, amely kérelmeket a játékokról és fogadásokról szóló törvény alapján nyújtottak be.
- 19 Az alapeljárás mindegyik felperese kereset terjesztett a Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku (gdański vajdasági közigazgatási bíróság) a rájuk vonatkozó határozatok ellen, és úgy érveltek, hogy a hatóság nem indokolhatja a határozatait a szerencsejátékról szóló törvény rendelkezéseivel, mivel ezt a törvényt még nem közölték az Bizottsággal, jöllehet az a 98/34 irányelv értelmében vett „műszaki szabályokat” tartalmaz. Az alapeljárás felperesei arra is hivatkoznak, hogy az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákkal játszható játékok üzemeltetésére vonatkozó e törvényből eredő korlátozások az érintett automaták piacának lényeges korlátozását eredményezik az Európai Unióban. A korábbi engedélyek módosításának és meghosszabbításának tilalma ugyanis, éppúgy mint az ilyen berendezések üzemeltetésére vonatkozó új engedélyek megadására vonatkozó tilalom, gyakorlatilag teljesen hasznavehetetlenné tenné ezeket a berendezéseket.

- 20 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a szerencsejátékok tárgyában a Bíróságnak az áruk és szolgáltatások szabad mozgására vonatkozó ítélkezési gyakorlata lehetővé teszi számára, hogy önállóan értékelje a szerencsejátékokról szóló törvényből eredő rendszernek az ezen szabadságokkal való összeegyeztethetőségét. Ez a bíróság viszont azt szeretné megtudni, hogy lehet-e e törvény rendelkezéseire hivatkozni egy magánszeméllyel szemben annak ellenére, hogy e rendelkezéseket nem közölték a Bizottsággal a 98/34 irányelvben előírt eljárásnak megfelelően.
- 21 E körülmények között a Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

A C-213/11. sz. ügyben:

„Úgy kell-e értelmezni [98/34] irányelv 1. cikkének 11. pontját, hogy az a törvényi rendelkezés, amely a játékszervezés helyének módosítása vonatkozásában megtiltja az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákhoz kötődő tevékenységre vonatkozó engedélyek módosítását a »műszaki szabályok« közé tartozik, amelyek tervezeteit ezen irányelv 8. cikkének (1) bekezdése értelmében közölni kell a Bizottsággal?”

A C-214/11. sz. ügyben:

„Úgy kell-e értelmezni a [98/34] irányelv 1. cikkének 11. pontját, hogy az a törvényi rendelkezés, amely megtiltja az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákhoz kötődő tevékenységre vonatkozó engedélyek meghosszabbítását a »műszaki szabályok« közé tartozik, amelyek tervezeteit ezen irányelv 8. cikkének (1) bekezdése értelmében közölni kell a Bizottsággal?”

A C-217/11. sz. ügyben:

„Úgy kell-e értelmezni [98/34] irányelv 1. cikkének 11. pontját, hogy az a törvényi rendelkezés, amely megtiltja az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákhoz kötődő tevékenységre vonatkozó engedélyek megadását a »műszaki szabályok« közé tartozik, amelyek tervezeteit ezen irányelv 8. cikkének (1) bekezdése értelmében közölni kell a Bizottsággal?”

- 22 A Bíróság elnöke 2011. június 9-i végzésével az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélet meghozatala céljából elrendelte a C-213/11. sz., a C-214/11. sz. és a C-217/11. sz. ügyek egyesítését.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 23 A kérdést előterjesztő bíróság a kérdéseivel azt kívánja megtudni, hogy úgy kell-e értelmezni a 98/34 irányelv 1. cikkének 11. pontját, hogy a szerencsejátékokról szóló törvény rendelkezéseihez hasonló azon nemzeti rendelkezések, amelyek következtében a játékkaszinóktól és a játéktermektől eltérő helyeken korlátozódhat, mi több fokozatosan lehetetlenné válhat az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomaták üzemeltetése, az e rendelkezés értelmében vett »műszaki szabályoknak« minősülhetnek, amelyek tervezeteit az ezen irányelv 8. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerint közölni kell a Bizottsággal.
- 24 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már kimondta, hogy a 98/34 irányelv 1. cikkének 11. pontja szerinti műszaki szabályoknak kell tekinteni az olyan intézkedéseket, amelyek a játékkaszinók kivételével bármely köz- vagy magánterületen megtiltják az összes elektromos, elektromechanikus és elektronikus játék használatát (a C-65/05. sz., Bizottság kontra Görögország 2006. október 26-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-10341. o.] 61. pontja).

- 25 E körülmények között a 98/34 irányelv 1. cikke 11. pontjának értelmében vett „műszaki szabálynak” kell minősíteni az olyan intézkedést, mint a szerencsejátékokról szóló törvény 14. cikkének (1) bekezdése, amely a játékautomatákkal játszható játékok szervezését kizárólag a játékkaszinók számára tartja fenn.
- 26 Ezen előzetes pontosítást követően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a 98/34 irányelv a megelőző ellenőrzés révén az áruk szabad mozgásának biztosítására irányul, amely az Unió egyik alapja, és ez az ellenőrzés hasznos abban az esetben, amikor az irányelv hatálya alá tartozó műszaki szabályok akadályozzák a tagállamok közötti kereskedelmet, mivel az ilyen akadály csak akkor fogadható el, ha a közérdek feltétlenül érvényesítendő követelményei teszik szükségessé (lásd a C-194/94. sz. CIA Security International ügyben 1996. április 30-án hozott ítélet [EBHT 1996., I-2201. o.] 40. és 48. pontját, a C-303/04. sz. Lidl Italia ügyben 2005. szeptember 8-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-7865. o.] 22. pontját, valamint a C-361/10. sz., Intercommunale Interomosane és Fédération de l’industrie ügyben 2011. június 9-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-5079. o.] 10. pontját).
- 27 Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a 98/34 irányelv 1. cikkének 11. pontja alapján a „műszaki szabály” fogalma – az ezen 1. cikk 2. és 5. pontja szerinti, az információs társadalom szolgáltatásaira irányuló szabályokon kívül, amelyekre azonban az alapügyek nem terjednek ki, mivel az alacsony nyeresemény elérésére alkalmas játékautomaták az említett 1. cikk 1. pontja szerinti „termékeként” tartoznak az alapügyekben előforduló nemzeti rendelkezések hatálya alá – három kategóriát foglal magában, azaz először is az ezen irányelv 1. cikkének 3. pontja szerinti „műszaki leírást”, másodszor az említett irányelv 1. cikkének 4. pontjában meghatározott „egyéb követelményeket”, harmadszor pedig valamely termék gyártásának, behozatalának, értékesítésének vagy használatának tilalmát, amelyet ugyanezen irányelv 1. cikkének 11. pontja határoz meg (lásd a C-267/03. sz. Lindberg-ügyben 2005. április 21-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-3247. o.] 54. pontját és a C-20/05. sz. Schwibbert-ügyben 2007. november 8-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-9447. o.] 34. pontját, valamint a fent hivatkozott Intercommunale Interomosane és Fédération de l’industrie et du gaz ügyben hozott ítélet 11. pontját).
- 28 Először is emlékeztetni kell arra, hogy ahhoz, hogy valamely nemzeti intézkedés a 98/34 irányelv 1. cikkének 11. pontjában meghatározott műszaki szabályok első kategóriájába, azaz a „műszaki leírások” fogalmához tartozzon, annak feltétlenül a termékre vagy annak csomagolására kell vonatkoznia, és ennél fogva meg kell határoznia a termék valamely megkövetelt jellemzőjét (lásd a fent hivatkozott Intercommunale Interomosane és Fédération de l’industrie et du gaz ügyben hozott ítélet 15. pontját).
- 29 Márpedig elegendő annak megállapítása, hogy a szerencsejátékokról szóló törvény átmeneti rendelkezései az alacsony nyeresemény elérésére alkalmas játékautomatákhoz kötődő tevékenység végzésére vonatkozó engedélyekről szólnak. Azok nem magukra az alacsony nyeresemény elérésére alkalmas játékautomatákra vagy azok csomagolására vonatkoznak, ennél fogva nem határozzák meg azok jellemzőit.
- 30 Következésképpen az alapeljárásban szereplő nemzeti rendelkezések nem tartalmazznak a 98/34 irányelv értelmében vett műszaki leírásokat.
- 31 Végül a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a műszaki szabályoknak a 98/34 irányelv 1. cikke 11. pontjában meghatározott ezen harmadik kategóriája, amely többek között a használat tilalmára vonatkozik, azt feltételezi, hogy a szóban forgó nemzeti rendelkezések hatálya egyértelműen túlmegy a termék néhány lehetséges felhasználásának korlátozásán, és nem szorítkozik azok használatának egyszerű korlátozására (lásd a fent hivatkozott Lindberg-ügyben hozott ítélet 76. pontját).
- 32 Ez a harmadik kategória ugyanis különösen azokat a nemzeti intézkedéseket érinti, amelyek nem tesznek lehetővé az érintett terméktől ésszerűen elvárható tisztán másodlagos használatától eltérő használatot (a fent hivatkozott Lindberg-ügyben hozott ítélet 77. pontja).

- 33 Ebben a tekintetben, jóllehet az alapügyben előforduló szerencsejátékokról szóló törvény átmeneti rendelkezései tartalmaznak ugyan tilalmakat az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákhoz kötődő tevékenység végzésére vonatkozó engedélyek megadására, meghosszabbítására és módosítására vonatkozóan, rá kell mutatni, hogy e törvény 129. cikke (1) bekezdésének megfelelően az e törvény hatálybalépésének napját megelőzően megadott engedély alapján az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákhoz kötődő tevékenységet az engedélyek lejártáig tovább folytathatják azok a személyek, akiknek ezen engedélyeket megadták.
- 34 Ennélfogva ez a rendelkezés az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákhoz kötődő tevékenység végzésének folytatását, tehát az ilyen játékok berendezéseinek használatát a szerencsejátékokról szóló törvény hatálybalépése után is lehetővé teszi. Meg kell állapítani, hogy ebben az összefüggésben e törvény átmeneti rendelkezései nem tekinthetők olyan nemzeti rendelkezéseknek, amelyek nem teszik lehetővé az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomaták tisztán másodlagos használatától eltérő használatot.
- 35 Végül, a Bíróság kimondta, hogy ahhoz, hogy az érintett nemzeti intézkedések a 98/34 irányelv 1. cikke 4. pontjának értelmében vett „egyéb követelményeknek” minősülhessenek, olyan „feltételeknek” kell minősülniük, amelyek jelentős módon befolyásolhatják az érintett termék összetételét, természetét vagy értékesítését (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Lindberg-ügyben hozott ítélet 72. pontját, valamint a fent hivatkozott Intercommunale Intermosane és Fédération de l'industrie et du gaz ügyben hozott ítélet 20. pontját).
- 36 Ebben az összefüggésben rá kell mutatni, hogy a szerencsejátékokról szóló törvény átmeneti rendelkezései olyan feltételeket írnak elő, amelyek alkalmasak az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomaták értékesítésének befolyásolására. Ugyanis az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákhoz kötődő tevékenységnek a játékkaszinókon kívüli végzésére vonatkozó engedélyek megadásának, meghosszabbításának és módosításának tilalma közvetlenül befolyásolhatja az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomaták kereskedelmét.
- 37 Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia, hogy az ilyen tilalmak – amelyeket az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomaták használata során *de jure* kötelező betartani – jelentős módon befolyásolhatják-e ezen berendezések természetét vagy értékesítését (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Lindberg-ügyben hozott ítélet 78. pontját).
- 38 A kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatok során figyelembe kell venni többek között azt a tényt, hogy az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomatákat üzemeltető termék számának csökkenésével együtt jár a játékkaszinók, valamint az azokban használható játékgépek maximális számának korlátozása is.
- 39 Ehhez hasonlóan a kérdést előterjesztő bíróságnak azt is meg kell vizsgálnia, hogy az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomaták programozhatók vagy újraprogramozhatók-e annak érdekében, hogy azokat a játékkaszinókban szerencsejátékgépekként lehessen használni, amelyek jóval nagyobb nyeremények elérését teszik lehetővé, következésképpen jóval nagyobb függőségi kockázatot jelentenek a játékosokra (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Lindberg-ügyben hozott ítélet 79. pontját), ami jelentős módon befolyásolhatja e berendezések természetét.
- 40 A fentiek összességére tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 98/34 irányelv 1. cikkének 11. pontját úgy kell értelmezni, hogy a szerencsejátékokról szóló törvény rendelkezéseihez hasonló azon nemzeti rendelkezések, amelyek következtében a játékkaszinóktól és a játéktermektől eltérő helyeken korlátozódhat, mi több fokozatosan lehetetlenné válhat az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomaták üzemeltetése, az e rendelkezés értelmében vett „műszaki szabályoknak” minősülhetnek, amelyek tervezeteit az ezen irányelv 8. cikke

(1) bekezdésének első albekezdése szerint közölni kell a Bizottsággal, amennyiben megállapítható, hogy az említett rendelkezések olyan feltételeknek minősülnek, amelyek jelentős módon befolyásolhatják az érintett termék természetét vagy értékesítését, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

A költségekről

- ⁴¹ Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A 2006. november 20-i 2006/96/EK tanácsi irányelvvel módosított, a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke 11. pontját úgy kell értelmezni, hogy a szerencsejátékokról szóló, 2009. november 19-i törvény (ustawa o grach hazardowych) rendelkezéseihez hasonló azon nemzeti rendelkezések, amelyek következtében a játékkaszinóktól és a játéktermektől eltérő helyeken korlátozódhat, mi több fokozatosan lehetetlenné válhat az alacsony nyeremény elérésére alkalmas játékautomaták üzemeltetése, az e rendelkezés értelmében vett „műszaki szabályoknak” minősülhetnek, amelyek tervezeteit az ezen irányelv 8. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerint közölni kell a Bizottsággal, amennyiben megállapítható, hogy az említett rendelkezések olyan feltételeknek minősülnek, amelyek jelentős módon befolyásolhatják az érintett termék természetét vagy értékesítését, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

Aláíráások